

[Erik Eriksen.]

omend man tør håbe på begrænsede resultater. Men alligevel er det et gode, at sådanne møder bliver afholdt. I fredens interesse må vi nemlig støtte ethvert forsøg, der kan føre til øget mellemfolkelig forståelse. Som det er i øjeblikket, findes der rundt om på kloden mange uløste problemer, som, hvad øjeblik det skal være, kan udløses i en åben konflikt. Jeg behøver blot at minde om striden mellem Formosa og Kommunistkina, om Tibet, det mellemste østen, nationalismen i Afrika, Berlin og så fremdeles. Det står i de kommunistiske landes magt når som helst at fremkalde en eksplosion hvert af disse steder.

Samtidig har østlandene imidlertid deres egne problemer. Den stadige gæring i vasalstaterne og den åbenbart fortsatte magtkamp i Sovjetunionen viser dette. For en udenforstående at se tyder en del på, at det tidspunkt snart kan komme, da landene øst for jerntæppet må lægge større vægt end hidtil på en indre konsolideringspolitik, og dette tidspunkt kan fremskyndes, hvis den frie verden ved en langsigtet politik løser sine egne problemer og derigennem opnår større modtandsdygtighed over for de kommunistiske forsøg på at så splid og skabe indre vanskeligheder for den frie verden.

Her forekommer det mig at det vestlige samarbejde hidtil har ført til alt for små resultater. Så stor betydning forsvaret end har, må de positive økonomiske opgaver ikke forsømmes. Mange synes at tro, at den kolde krig nødvendigvis må finde sin udløsning i en væbnet konflikt. Jeg deler ikke denne opfattelse. Meget tyder for øvrigt på, at vi er på vej henimod et balancepunkt i forholdet mellem øst og vest; men som forholdene er i dag, kan en væbnet konflikt ikke udelukkes. Så længe øst og vest ikke overbevisende affinder sig med det, man kalder en fredelig sameksistens, er det nødvendigt for vesten at opbygge og fastholde et forsvarssamarbejde, som hindrer, at lynet trækkes til.

Det hidtidige forsvarssamarbejde har båret frugt. Det er givet, at uden det havde det været muligt med en fremtrængen nøjagtig på samme måde, som Hitlertyskland gjorde det, da vestmagterne stod splittet. Siden april 1949 har Danmark som bekendt deltaget i den frie verdens forsvars-

system. Det indebærer en garanti, som vi ikke har haft før: et overfald på Danmark vil ikke — som f. eks. i 1864 og 1940 — være vor sag alene; der er sikret os hjælp fra de øvrige lande. Men en sådan garanti er efter sagens natur ikke gratis. Vi kan ikke længere — som det engang hed — nøjes med et værn, som kun har til opgave at konstatere en neutralitetskrænkelse. Vi må yde vort bidrag, for at forsvaret kan virke efter sin hensigt.

Og hermed har vi formålet med vor udenrigs- og forsvarspolitik: sine traditioner tro må Danmark til stadighed arbejde for, at selv den spinkleste mulighed for en international afspænding efterprøves og udnyttes. Herom er vi alle sammen enige. Men samtidig må vi tilvejebringe et militært værn, som kan opfylde de forpligtelser, der påhviler os. Herom bør der heller ikke kunne herske nogen tvivl.

Det danske værn kan aldrig have angrebsformål. Lige så oplagt er det, at vort værn ikke kan have en sådan styrke, at det på egen hånd kan afvise, endsigse nedkæmpe, en angriber. Ingen nærer illusioner herom. Den eneste opgave for vort militærapparat er at søge at tage det første stød, hvis ulykken skulle komme over os. Vi må regne med, at hjælpen skal kunne være for hånden i løbet af ganske kort tid.

Når vi har gjort os dette klart, burde det ikke være så vanskeligt at finde ud af, hvorledes denne opgave bedst løses, og indrette vort forsvar derefter. Det skulle være overflødigt at sige det, men det er naturligvis en given sag, at ingen ønsker at ofre mere på forsvaret, end hvad der efter en politisk og sagkyndig vurdering anses for det nødvendige minimum. Jeg har tidligere i det høje ting været inde på lignende betragtninger. Den højtærede statsminister svarede mig dengang med nogle polemiske, og jeg tør vel også nok sige ret overfladiske bemærkninger om, at man først måtte nå frem til et udgiftsbeløb, som man ville ofre på forsvaret, og derefter måtte man se på, hvad der kunne fås for pengene.

Det har glædet mig at se, hvorledes der i stigende grad gives tilslutning til problemstillingen, således som også jeg ser den.

Uden at ville bruge store ord må det være mig tilladt at understrege, at en forsvarsordning, som ikke giver vort værn nogen